

Dokument zawierający kluczowe informacje

Poniższy dokument zawiera kluczowe informacje o danym produkcie inwestycyjnym. Nie jest to materiał marketingowy. Udzielenie tych informacji jest wymagane prawem, aby pomóc w zrozumieniu charakteru tego produktu inwestycyjnego oraz ryzyka, kosztów, potencjalnych zysków i strat z nim związanych, a także pomóc w porównywaniu go z innymi produktami.

Nazwa produktu:

GRUPOWE UBEZPIECZENIE EMERYTALNE POGODNA JESIEŃ (kod warunków: PJGP10, PJGP11, PJGP12, PJGP30, PJGP31, PJGP32, PJGP33, PJGP42 – ubezpieczenie grupowe

oraz PJKP42 – ubezpieczenie indywidualnie kontynuowane)

Ubezpieczyciel: Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna

Kontakt: pzu.pl; tel. 801 102 102 (opłata zgodna z taryfą operatora)

Organ nadzoru: Komisja Nadzoru Finansowego

Dokument z 1 kwietnia 2018 roku.

Zamierzasz kupić produkt, który jest skomplikowany i może być trudny do zrozumienia.

I CO TO ZA PRODUKT?

- 1. Rodzaj** – grupowe ubezpieczenie emerytalne z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną oraz dodatkową, z możliwością indywidualnej kontynuacji ubezpieczenia.

Składka	Wysokość składki
regularna	<ul style="list-style-type: none"> dowolna kwota z zastrzeżeniem, że min. wysokość składki dla grupy:<ul style="list-style-type: none"> do 50 osób to 50 zł miesięcznie od osoby powyżej 50 osób to 25 zł miesięcznie od osoby 600 zł rocznie w razie indywidualnej kontynuacji umowy
dodatkowa	<ul style="list-style-type: none"> dowolna kwota

Składka w ubezpieczeniu nie jest dzielona na część ochronną i część inwestycyjną. Umowa zawierana jest na czas nieokreślony. Umowa automatycznie rozwiązuje się w ubezpieczeniu indywidualnie kontynuowanym w razie:

- spadku wartości rachunku udziałów do zera,
- osiągnięcia wieku emerytalnego przez ubezpieczonego.

PZU Życie SA nie jest uprawnione do jednostronnego rozwiązania umowy.

- 2. Cele** – oszczędzanie na emeryturę poprzez inwestowanie w fundusz. Dodatkowo: ochrona ubezpieczeniowa na wypadek śmierci ubezpieczonego.

Wpłacane składki, po pobraniu opłaty z tytułu alokacji składki, inwestowane są w ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy Stabilna Pogodna Jesień. Jest to fundusz stabilnego wzrostu, który inwestuje większość środków w bezpieczne papiery wartościowe, przede wszystkim emitowane przez Skarb Państwa obligacje i bony skarbowe. Część aktywów jest inwestowana w nieskarbowe dłużne papiery wartościowe i akcje dopuszczone do publicznego obrotu. Staranny dobór emitentów o dobrej sytuacji finansowej i różnicowanie portfela służy ograniczeniu ryzyka. Wzrost cen instrumentów finansowych przekłada się na wzrost wartości

4. Świadczenia ubezpieczeniowe i koszty

W jakich sytuacjach wypłacimy	Jakie świadczenie wypłacimy	Komu wypłacimy
Osiągnięcie przez ubezpieczonego wieku emerytalnego	Wartość rachunku udziałów	Ubezpieczonemu
Śmierć ubezpieczonego	Wartość rachunku udziałów powiększona o dodatkową kwotę w wysokości 10% wartości rachunku udziałów, z tym że nie więcej niż 10 000 zł*. W przypadku umowy ubezpieczenia indywidualnie kontynuowanego dodatkowa kwota ustalana jest na podstawie najniższej wartości rachunku udziałów z ostatnich 6 miesięcy. * Dla warunków PJGP11 nie więcej niż 25 000 zł, co nie zostało uwzględnione w poniższych kalkulacjach (wyniki dla scenariusza w przypadku śmierci mogą być korzystniejsze).	Uposażonym albo członkom rodziny ubezpieczonego (według kolejności pierwszeństwa wskazanej w OWU)

Na potrzeby niniejszego dokumentu, przyjmuje się, że docelowy inwestor indywidualny to osoba, która przystępuje do ubezpieczenia grupowego, ma 36 lat i wpłaca składkę regularną w wysokości 4 000 zł rocznie z częstotliwością roczną. Wszystkie obliczenia zawarte w niniejszym dokumencie zostały przeprowadzone dla:

- docelowego inwestora indywidualnego, przy założeniu że utrzymuje on produkt do końca trzech różnych okresów utrzymywania umowy (1 rok, 14 lat oraz zalecany okres utrzymywania umowy 28 lat – średni okres, który pozostał do emerytury, wyliczony dla docelowego inwestora indywidualnego). Dla inwestora indywidualnego w wieku innym niż inwestor docelowy wyniki będą inne. W przypadku indywidualnej kontynuacji umowy wyniki dla scenariusza w przypadku śmierci będą inne (dodatkowa kwota wypłacana w przypadku śmierci ustalana jest na podstawie najniższej wartości rachunku udziałów z ostatnich 6 miesięcy).

aktywów funduszu. Wartość funduszu w dniu wyceny wyliczana jest w oparciu o sumę wartości wszystkich aktywów funduszu pomniejszoną o opłatę z tytułu zarządzania funduszem i opłatę z tytułu odpowiedzialności PZU Życie SA na wypadek śmierci ubezpieczonego. Wartość udziału jednostkowego funduszu ustalana jest każdorazowo na dzień wyceny.

- 3. Docelowy inwestor indywidualny** – jest to produkt dla osób, które:

- posiadają wiedzę, doświadczenie inwestycyjne, a ich potrzeby i cele inwestycyjne zaspokajają to ubezpieczenie,
- są świadome ryzyk związanych z inwestowaniem w ten produkt, w tym akceptują możliwość straty części lub całości swojej inwestycji,
- akceptują minimum trzyletni horyzont inwestycyjny.

Ubezpieczający – podmiot, który zawarł umowę grupowego ubezpieczenia emerytalnego Pogodna Jesień i przekazuje składki za ubezpieczonych lub osoba fizyczna, która zawarła umowę ubezpieczenia indywidualnie kontynuowanego. Ubezpieczony – osoba, której życie objęte jest ochroną i:

- pozostaje ona w stosunku prawnym z ubezpieczającym w szczególności w stosunku zatrudnienia bądź członkostwa lub
- indywidualnie kontynuuje ubezpieczenie.

W przypadku warunków PJGP30, PJGP31, PJGP32, PJGP33, PJGP42: jeśli ubezpieczający wypowie umowę, ubezpieczony, jeśli nie osiągnął wieku emerytalnego, ma prawo do indywidualnej kontynuacji ubezpieczenia. Ubezpieczony również może złożyć taki wniosek, jeśli nie osiągnął wieku emerytalnego, a ubezpieczający przestał opłacać składki. W takiej sytuacji ubezpieczony z umowy grupowej staje się ubezpieczającym w umowie indywidualnie kontynuowanej. W przypadku warunków PJGP10, PJGP11, PJGP12: jeśli ubezpieczony przestał być członkiem grupy ma prawo do indywidualnego kontynuowania ubezpieczenia. W takiej sytuacji ubezpieczony z umowy grupowej staje się ubezpieczającym w umowie indywidualnie kontynuowanej.

- najmniej korzystnych standardowych warunków umowy wskazanych w OWU. Warunki (a tym samym wyniki) mogą zmienić się na korzyść ubezpieczonego w zależności od obowiązujących go warunków lub w wyniku przeprowadzonych negocjacji ubezpieczającego z PZU Życie SA.

Składka ubezpieczeniowa jest średnią roczną opłatą za ryzyko ubezpieczeniowe wyznaczoną dla zalecanego okresu utrzymywania umowy w scenariuszu umiarkowanym. Opłata za ryzyko ubezpieczeniowe pobierana jest z wartości funduszu w każdym dniu wyceny. Łączna opłata za ryzyko ubezpieczeniowe (będąca sumą składek ubezpieczeniowych) w zalecanym okresie utrzymywania umowy odpowiada 0,84% łącznej kwoty składek zainwestowanych w zalecanym okresie utrzymywania umowy. Wpływ kosztu opłaty za ryzyko ubezpieczeniowe na zwrot z inwestycji, na koniec zalecanego okresu utrzymywania, w ujęciu rocznym, w scenariuszu umiarkowanym, wynosi 0,05%. Wartość świadczeń wskazana została w części zatytułowanej „Jakie są ryzyka i możliwe korzyści?”.

II JAKIE SĄ RYZYKA I MOŻLIWE KORZYŚCI?

Ogólny wskaźnik ryzyka

Wskaźnik ryzyka uwzględnia założenie, że będziesz utrzymywać produkt przez 28 lat. Jeśli spieniężysz inwestycję na wczesnym etapie, faktyczne ryzyko może się znacznie różnić, a zwrot może być niższy. Być może nie będziesz w stanie wyjść z inwestycji łatwo lub być może będziesz musiał wyjść z inwestycji po cenie, która znacznie wpłynie na uzyskany zwrot.

Ogólny wskaźnik ryzyka stanowi wskazówkę co do poziomu ryzyka tego produktu w porównaniu z innymi produktami. Pokazuje on, jakie jest prawdopodobieństwo straty pieniędzy na produkcie z powodu zmian rynkowych lub wskutek tego, że nie mamy możliwości wypłacenia Ci pieniędzy.

Produkt oferuje fundusz o klasie ryzyka 2 na 7, co stanowi niską klasę ryzyka. Oznacza to, że potencjalne straty wskutek przyszłych wyników oceniane są jako małe, a złe warunki rynkowe najprawdopodobniej nie wpłyną na naszą zdolność do wypłacenia Ci pieniędzy.

Ten produkt nie uwzględnia żadnej ochrony przed przyszłymi wynikami na rynku, więc możesz stracić część lub całość swojej inwestycji. W przypadku niemożliwości wypłacenia Ci (przez nas) należnej kwoty możesz stracić całość swojej inwestycji. Możesz jednak skorzystać z systemu ochrony konsumentów (zob. sekcja „Co się stanie, jeśli nie mamy możliwości wypłacenia Ci pieniędzy?”). Ochrona ta nie jest uwzględniona we wskaźniku przedstawionym powyżej.

Z produktem związane są inne mniej istotne ryzyka, które wyjaśnione zostały w Regulaminie Funduszy stanowiącym załącznik do OWU.

Wyjście z inwestycji przed upływem zalecanego okresu utrzymywania wiąże się z dodatkowymi kosztami wskazanymi w sekcji „Ile czasu powinienem posiadać produkt i czy mogę wcześniej wypłacić pieniądze?”.

Przepisy podatkowe mogą mieć wpływ na rzeczywisty wypłacony zysk.

Scenariusze dotyczące wyników

Inwestycja	4 000,00 zł			
Składka ubezpieczeniowa	33,66 zł			
		1 rok	14 lat	28 lat

Scenariusze w przypadku dożycia

Scenariusz warunków skrajnych	Jaki zwrot możesz otrzymać po odliczeniu kosztów	3 102,70 zł	48 569,74 zł	96 280,23 zł
	Średni zwrot w każdym roku	-22,43%	-1,92%	-1,06%
Scenariusz niekorzystny	Jaki zwrot możesz otrzymać po odliczeniu kosztów	3 410,82 zł	58 370,59 zł	136 455,94 zł
	Średni zwrot w każdym roku	-14,73%	0,55%	1,33%
Scenariusz umiarkowany	Jaki zwrot możesz otrzymać po odliczeniu kosztów	3 511,39 zł	60 853,96 zł	144 689,50 zł
	Średni zwrot w każdym roku	-12,22%	1,10%	1,72%
Scenariusz korzystny	Jaki zwrot możesz otrzymać po odliczeniu kosztów	3 611,03 zł	63 490,37 zł	153 644,03 zł
	Średni zwrot w każdym roku	-9,72%	1,66%	2,10%
Łączna zainwestowana kwota		4 000,00 zł	56 000,00 zł	112 000,00 zł

Scenariusz w przypadku śmierci

Zdarzenie ubezpieczeniowe	Jaki zwrot mogą otrzymać Twoi beneficjenci po odliczeniu kosztów	4 244,54 zł	68 166,35 zł	154 689,50 zł
Łączna składka ubezpieczeniowa		33,66 zł	471,28 zł	942,56 zł

W tej tabeli pokazano, ile pieniędzy możesz dostać z powrotem w ciągu 28 lat w różnych scenariuszach, przy założeniu, że inwestujesz 4 000 zł rocznie z tytułu składki regularnej z częstotliwością roczną. Przedstawione scenariusze pokazują, jakie wyniki mogłyby przynieść Twoja inwestycja. Możesz porównać je ze scenariuszami dotyczącymi innych produktów. Przedstawione scenariusze są szacunkami przyszłych wyników opartymi na dowodach z przeszłości oraz na zmienności wartości tej inwestycji i nie stanowią dokładnego wskaźnika. Twój zwrot będzie różnił się w zależności od wyników na rynku i długości okresu utrzymywania inwestycji. Dla innej niż roczna częstotliwość składki regularnej wyniki mogą być inne. Scenariusz warunków skrajnych pokazuje, ile pieniędzy możesz odzyskać w ekstremalnych warunkach rynkowych, i nie uwzględnia sytuacji, w której nie jesteśmy w stanie wypłacić Ci pieniędzy. Przedstawione dane

liczbowe obejmują wszystkie koszty samego produktu, jak również obejmują koszty Twojego doradcy lub dystrybutora. W danych liczbowych nie uwzględniono Twojej osobistej sytuacji podatkowej, która również może mieć wpływ na wielkość zwrotu.

Składka ubezpieczeniowa odpowiada średniej rocznej opłacie za ryzyko ubezpieczeniowe w okresie 28 lat w scenariuszu umiarkowanym. Scenariusze w przypadku śmierci opierają się na założeniach ze scenariusza umiarkowanego.

III CO SIĘ STANIE, JEŚLI PZU ŻYCIE SA NIE MA MOŻLIWOŚCI WYPŁATY?

Klient może ponieść stratę w przypadku upadłości ubezpieczyciela. Świadczenia ubezpieczeniowe gwarantuje Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w wysokości 50% wierzytelności – jednak do kwoty nie większej niż równowartość w złotych 30 000 euro według średniego kursu ogłoszanego przez Narodowy Bank Polski, który obowiązuje w dniu ogłoszenia upadłości, oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości,

umorzenia postępowania upadłościowego lub zarządzenia likwidacji przymusowej (zgodnie z Ustawą z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 2060 z późn. zm.).

IV JAKIE SĄ KOSZTY?

Zmniejszenie zwrotu pokazuje, jaki wpływ łączne koszty ponoszone przez Ciebie będą miały na zwrot z inwestycji, który możesz uzyskać w scenariuszu umiarkowanym. Łączne koszty obejmują koszty jednorazowe, koszty bieżące i koszty dodatkowe.

Kwoty tu przedstawione są łącznymi kosztami samego produktu w trzech różnych okresach utrzymywania. Obejmują one potencjalne kary za wcześniejsze

Koszty w czasie

Inwestycja	4 000,00 zł		
Scenariusze	W przypadku spieniężenia po 1 roku	W przypadku spieniężenia po 14 latach	W przypadku spieniężenia po 28 latach
Łączne koszty	656,97 zł	14 329,68 zł	49 562,68 zł
Wpływ na zwrot w ujęciu rocznym	16,71%	3,36%	2,74%

Struktura kosztów

W poniższej tabeli przedstawiono:

- wpływ poszczególnych rodzajów kosztów na zwrot z inwestycji, który możesz uzyskać na koniec zalecanego okresu utrzymywania, w ujęciu rocznym;
- znaczenie poszczególnych kategorii kosztów.

Poniższa tabela przedstawia wpływ na zwrot w ujęciu rocznym

Koszty jednorazowe	Koszty wejścia	0,00%	Wpływ kosztów ponoszonych przy wejściu w inwestycję.
	Koszty wyjścia	0,00%	Wpływ kosztów wyjścia z inwestycji po upływie terminu zapadalności.
Koszty bieżące	Koszty transakcji portfelowych	0,00%	Wpływ kosztów kupna i sprzedaży przez nas inwestycji bazowych na potrzeby produktu.
	Pozostałe koszty bieżące	2,74%	Wpływ kosztów, które ponosimy corocznie w związku z zarządzaniem Twoimi inwestycjami oraz innych kosztów bieżących.
Koszty dodatkowe	Opłaty za wyniki	0,00%	Wpływ opłaty za wyniki. Potrącamy je z Twojej inwestycji, jeśli wyniki produktu przekroczą jego poziom referencyjny.
	Premie motywacyjne	0,00%	Wpływ premii motywacyjnych.

V ILE CZASU POWINIENIEM POSIADAĆ PRODUKT I CZY MOGĘ WCZEŚNIEJ WYPŁAĆ PIENIĄDZE?

1. Minimalny wymagany okres utrzymywania umowy wynosi 3 lata. Okres ten został określony na podstawie charakterystyki funduszu Stabilna Pogodna Jesień.

Zalecany okres utrzymywania umowy: do osiągnięcia przez ubezpieczonego wieku emerytalnego, który wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Na potrzeby obliczeń, zawartych w niniejszym dokumencie, zalecany okres utrzymywania umowy został przyjęty na poziomie 28 lat (średni okres, który pozostał do emerytury, wyliczony dla docelowego inwestora indywidualnego).

2. Wykup środków – ubezpieczony w każdej chwili może złożyć dyspozycję wypłaty środków:

- w części (tzw. wykup częściowy) z rachunku udziałów, przy czym na rachunku po wypłacie musi zostać przynajmniej 500 zł,
- w całości (tzw. wykup całkowity) z rachunku udziałów.

Kwotę wykupu stanowi wartość umarżanych udziałów jednostkowych ubezpieczonego pomniejszona o opłatę likwidacyjną. Wysokość opłaty likwidacyjnej zależy od roku polisowego.

Rok polisowy	Stawka opłaty likwidacyjnej
1	10%
2	10%
3	10%
4	9%
5	8%
6	7%
7	6%
8	5%
9	4%
10	3%
11 i powyżej	2%

Ubezpieczony ma prawo do corocznego częściowego wykupu ubezpieczenia bez potrącenia opłaty likwidacyjnej. Wysokość corocznego wykupu bez potrącenia opłaty likwidacyjnej nie może przekroczyć 10% wartości rachunku udziałów ubezpieczonego.

wyjście z inwestycji. Dane liczbowe oparte są na założeniu, że inwestujesz 4 000 zł rocznie z tytułu składki regularnej z częstotliwością roczną. Są to dane szacunkowe i mogą ulec zmianie w przyszłości. Dla innej niż roczna częstotliwości składki regularnej wyniki mogą być inne. W prognozie kosztów założono brak indeksacji opłat.

3. Wypowiedzenie umowy

Umowa ubezpieczenia grupowego

- Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę pisemnie, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. W takiej sytuacji ubezpieczony ma prawo do indywidualnej kontynuacji umowy lub może dokonać całkowitego wykupu.
- W każdej chwili ubezpieczony może zrezygnować z ubezpieczenia, składając ubezpieczającemu pisemne oświadczenie o rezygnacji. W takiej sytuacji, wypłacimy wartość rachunku udziałów pomniejszoną o opłatę likwidacyjną.

Indywidualna kontynuacja ubezpieczenia

- Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę na piśmie, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. W takiej sytuacji wypłacimy wartość rachunku udziałów pomniejszoną o opłatę likwidacyjną.

4. Odstąpienie od umowy

Umowa ubezpieczenia grupowego

Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy w ciągu 30 dni od zawarcia umowy – a w przypadku przedsiębiorców w ciągu 7 dni. W takiej sytuacji zwrócimy kwotę wpłaconych składek bez potrącenia żadnych kosztów. Ubezpieczony ma prawo wystąpić z ubezpieczenia grupowego w terminie 60 dni od dnia otrzymania po raz pierwszy rocznej informacji o wartości rachunku udziałów. W takiej sytuacji dokonamy całkowitego wykupu ubezpieczenia w kwocie wartości rachunku udziałów pomniejszonej o opłatę likwidacyjną (nie więcej niż 4%).

Indywidualna kontynuacja ubezpieczenia

Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy:

- w ciągu 30 dni od zawarcia umowy. W takiej sytuacji zwrócimy kwotę wpłaconych składek bez potrącenia żadnych kosztów,
- w ciągu 60 dni od dnia otrzymania po raz pierwszy rocznej informacji o wartości rachunku udziałów. W takiej sytuacji dokonamy całkowitego wykupu ubezpieczenia w kwocie wartości rachunku udziałów pomniejszonej o opłatę likwidacyjną (nie więcej niż 4%).

VI JAK MOGĘ ZŁOŻYĆ SKARGĘ?

- Reklamacje, również skargi i zażalenia, można złożyć w każdej naszej jednostce obsługującej klienta.
- Reklamacje, skargę lub zażalenie można złożyć:
  - pisemnie – osobiście albo pocztą na adres: Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA, al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa,
  - ustnie – telefonicznie na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102 albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w ust. 1,
  - elektronicznie – na adres reklamacje@pzu.pl lub za pomocą formularza na www.pzu.pl.

- Osoba, która złożyła reklamację może wnieść wniosek do Rzecznika Finansowego, jeśli:
  - nie uwzględniliśmy roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji,
  - nie wykonałymi czynności, które wynikają z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.

Szczegółowe informacje na temat reklamacji, skarg i zażeń znajdziesz w OWU oraz na www.pzu.pl.

VII INNE ISTOTNE INFORMACJE

Szczegółowe informacje o produkcie znajdują się w dokumentach ogólnie dostępnych zgodnie z przepisami prawa:

- w ogólnych warunkach ubezpieczenia (OWU) wraz z załącznikami,
- w Karcie Produktu.

Te dokumenty dostępne są na www.pzu.pl/produkty/grupowe-ubezpieczenie-emerytalne-pogodna-jesien.